

## Kritikujoči glasovi.

„Slovenec“ je in ostane vzor pravega prijatelja učiteljstva. To ostane pribito! Ker smo mi v predzadnji številki brez pardona udarili po dr. Šusteršiču zaradi njegovega govora dne 19. pret. mes. v „Katoliškem domu“, kjer je tako famozno reševal naše gmotno stanje, je bil „Slovenec“ tako prijazen, da je v svoji 106. št. z dne 11. pret. m. poročal o Šusteršičevem shodu, ki ga je imel na Igu pri Ljubljani in kjer je mož udaril po nas. Ker nečemo svojim čitateljem vzkramiti nobenega veselja, zato jim podajamo dotični odstavek „Slovenčevega“ poročila. Seveda nas navdaja upanje, da bodo naši čitatelji z nami vred preboleli rane Šusteršičevega strupa in da se bo v njih še bolj utrnilo prepričanje, da se klerikalci s svojim generalom na čelu kar tope od same ljubezni do nas. Čujmo torej!

„Glede zvišanja učiteljskih plač je zavzel govornik isto stališče, kakor na zadnjem svojem shodu v „Katoliškem domu“, da namreč ni za to, da bi se radi tega povisale deželne naklade, ampak naj se po vsej Avstriji vpelje v ta namen davek na višje uradniške plače in na dohodke nad 5000 kron.“

To stališče dr. Šusteršičevo je edino pravilno in res čudimo se, da pride „Učiteljski Tovariš“ do tega, da sicer ne ponatisne celotne dr. Šusteršičeve izjave, da pa vendar trdi, da se s tem dr. Šusteršič dela norca iz učiteljev. Norca se delajo iz učiteljev tisti, ki jim obljubujejo stvari, ki se izvršiti ne morejo, in mislimo, da bi pač ravno učitelji morali biti za to, da se obremene tisti, ki to lahko utrpel in ki ne nosijo doslej nobenih težkih obdačenj. „Učiteljski Tovariš“ se posebno zaletuje v dr. Šusteršičev izrek: „Učiteljem naj se zboljšajo plače, ana račun premožnih stanov, in ti premožni stanovi naj bodo toliko vestni, da sami izjavijo, da prostovoljno plačajo v ta namen doklade.“

„Učiteljski Tovariš“ pravi, da je ta izrek tako neumen, da se mu morajo smejati kože na paši; zavijajoč, da je dr. Šusteršič rekel, da morajo višji uradniki prostovoljno prispevati, se laže, da je dr. Šusteršič rekel, da noče na noben način izboljšati učiteljskih plač. Da se tisti višji krogi, ki se cede hinavščine do učiteljstva, ne bodo prostovoljno oglasili za plačevanje, je samo ob sebi umevno, in dr. Šusteršič je hotel ravno to dejansko prijateljstvo gotovih krogov do učiteljstva pokazati v goloti. Res čudimo se, da bi liberalno učiteljstvo tako rado naprtilo bremena ubogim kmetom, da pa dr. Šusteršičev predlog, naj se bremena nalože premožnim stanovom, označuje kot „fantalinsko predrznost“. To se vidi, kako hočejo nekateri liberalni voditelji učiteljstva učiteljstvo „imeti za osla“ in da oni zaslužijo za svojo aroganco, lažnjivost in zavijanje odkritosrčni „fej!“

Razume se, da so zborovalci tudi zgoraj označeno tozadevno dr. Šusteršičevo stališče soglasno odobrili in tudi njegovo izjavo, da bodo poslanci prej razbili deželni zbor, predno bi se kmetom naložila nova bremena. „Mi takoj zraven!“ so klicali kmetje, ki čutijo, da so jim že dosedanje naklade previsoke.“

In kaj se zgodi sedaj? To kar je umevno samo ob sebi: Šusteršič se je že menda izjavil, da bo prostovoljno plačeval doklade v izboljšanje naših plač. Enako se v kratkem izjavijo razni in mnogoštevilni župniki in škofje, tudi bogati Ižanci nas ne zabijo. Bliža se nam zlata doba. Hvala

zanjo političnemu glumaču Šusteršiču! „Slomškova zveza“ ga imenuje o Binkoštih svojim častnim članom. Enako z enakim!

\* \* \*

„Napredak“ piše v 21. številki z dne 23. pret. mes.: Sijajna skupština kranjskoga učiteljstva, o kojoj je „Napredak“ pisao u 17. i 18. broju, po svoj prilici ne će uroditi plodom, kakvu smo se nadali. Vodja klerikalne stranke dr. Šusteršič kazao je na skupštini u katoličkom domu u Ljubljani dne 18. travna t. g. jasno o toj stvari. Da pak njegove riječi mnogo znače, to zna svatko, komu su poznate žalosne političke prilike u Kranjskoj; jer on je absolutni general, a svi su drugi članovi stranke manje više u njegovim rukama. Evo nešto iz njegova govora: „Načelnik Hribar izjavio je na skupštini, da valja povećati zamaljske poreze poradi povišice učiteljskih plaća. Protiv toga ja ustajem najodlučnije. Radije ćemo razbiti zemaljski sabor, nego li da pristanemo na takva što“. — „Učiteljske plaće neka se povećaju na račun imućnih staleža, ti staleži neka budu tako svijesni, pa neka izjave, da će dragovoljno prilagati u to ime“.

O, sancta simplicitas! Radoznali smo, koliko i koji će od onih imućnih staleža pristati na taj glas. Bijedno učiteljstvo kranjsko, budeš li očekivalo dobrovoljnih priloga, ne ćeš imati čim ni da osoliš žlicu kaše.

## Društveni vestnik.

### Kranjsko.

Iz Ribnice. Po že objavljenem vzporednu napovedano zborovanje našega učiteljskega društva dne 7. pret. m. v Ribnici je bilo nepričakovano dobro obiskano (80% vseh članov), kar je društveni predsednik g. F. Gregorač v svojem presrečnem nagovoru z veseljem poudarjal. Izrekši iskreno zahvalo vsem sodelujočim pri lanskem izvrstno uspelem koncertu, prirejenem v čast našega g. nadzornika A. Jeršinovića, zlasti pa tovarišema Pavčiču in Tomšiču, prvemu kot izbornemu dirigentu, pianistu in komponistu, drugemu kot slavnostnemu govorniku — pove nadalje, zakaj se ni moglo sklicati tekom lanskega leta še enega zborovanja. Glavna vzroka sta: epidemična bolezen v službenem okraju in rodbini njegovi v času, ugodnem za sklicanje, ter nove odredbe c. kr. dež. šol. sveta, ki so učiteljstvu vzele vse proste četrte od septembra do aprila.

Ko še zvemo od blagajničarice gospe Kobler-Fleš, da ima društvo 56 K 8 h naloženih, gotovine pa 4 K 87 h, torej imetja 60 K 95 h, nastopi tov. Jos. Zupančič kot predavatelj o praktičnem pouku po formalnih stopnjah ter merjenju in deljenju na nižji in srednji stopnji. Najprej pove, kaka živahnost je nastala v zadnjem času na ljudskošolskem polju, kako se bojujejo formalisti in antiformalisti, našteva njih formalne, oziroma didaktične stopnje in izjavi, da so pred vsem le tri stopnje (priprava, razvijanje novega gradiva in uporaba) velike praktične vrednosti in da „če bi pri slehernem predmetu jahali na petih formalnih stopnjah, ne bi obdelali niti tretjine predpisane tvarine. Le kjer se nam zdi potrebno, razdelimo snov na več stopenj, ker se že tako zahteva“.

Govorečemu na to podrobneje o vsaki stopnji posebej in pojasnjujočemu nazorno na šol. tabli iz slovnice, spisja, nazornega nauka, pisanja in računstva, kaj in kako naj se obravnava pri posameznih stopnjah — mu je sledilo učiteljstvo z veliko pozornostjo. Ne sicer dolgi, a toliko jedrnateje sestavljeni govor je bil z živahno pohvalo sprejet.

Iz tega kakor tudi iz poznejšega razgovora, zlasti pa, ko je bil tajnikov predlog, da se naj v juniju zopet snidemo, z veseljem sprejet — je bilo spoznati, kaka želja navdaja